De Geestelijke Bloemenhof

Hooglied 2:1-2
Psalm 45:1
Psalm 119:57
Psalm 92:7
Psalm 134:3
Psalm 65:8-9
Psalm 1:2
Psalm 72:8

Geliefde gemeente, is het u wel eens opgevallen dat er in de Heilige Schrift zoveel over een hof wordt gesproken? Een hof in de betekenis van een tuin. We komen het al in het begin van de Schrift tegen. In Genesis 2 vers 8 lezen we: *En de HEERE God plantte een hof in Eden, tegen het oosten, en Hij stelde aldaar den mens, dien Hij geformeerd had*. De mens kreeg een prachtige plaats om te wonen, om met de Heere te leven, in Zijn gemeenschap te verkeren. De Heere had ook een teken van die gemeenschap gegeven in die hof, want in het midden van die hof stond de boom des levens. Elke keer als Adam en Eva daar langs liepen, wisten ze dat deze boom sprak van de tere verhouding tussen de Heere en hen. Tegelijkertijd zei die boom als het ware tegen Adam en Eva: als jullie Mij gehoorzaam zullen zijn, dan krijgen jullie straks het eeuwige leven. Ja, die boom des levens vormde als het ware het centrum van die hof, die eerste tuin.

Maar in die hof leeft de mens niet meer. We weten hoe dat gekomen is: door de diepe zondeval. De mens kon niet meer in die hof wonen met die boom des levens als middelpunt. De weg naar de boom des levens werd versperd door twee engelen, zoals we lezen in Genesis 3. Hoe zou de Heere ooit weer zo'n mooie hof kunnen krijgen, waarin mensen kunnen wonen in Zijn gemeenschap, tot eer van Hem, en waar de zonden niet te vinden zijn? Ja, die komt er wel. En de Heere is ook bezig om die hof aan te leggen. Maar om die hof te kunnen aanleggen, waren er twee andere tuinen, twee andere hoven nodig. En de kerk des Heeren kent die hoven, als het goed is: de hof van Gethsemane en de hof van Jozef van Arimathea. Wie vormt nu het centrum van die twee hoven? Was het niet de gekruisigde, gestorven en opgestane Levensvorst, Die ons deze morgen vanuit het boek Hooglied wordt voorgesteld als de Roos van Saron en de Lelie der dalen?

Het is alleen omdat Hij in de hof van deze wereld wilde neerdalen, dat God, de Drie-enige God, weer zo'n heerlijke hof aan het bereiden is, die er straks op de nieuwe aarde zal zijn. Daar zullen mensen, die in deze wereld verloren raakten door de zonde, straks weer als lelies mogen zijn, al worden ze het hier in beginsel al gemaakt, maar wel als lelies onder de doornen. Van die rijkdom spreekt onze tekst. We schrijven als thema boven de prediking:

De Geestelijke Bloemenhof.

Drie gedachten:

1. De hovenier van deze hof.
2. De ligging van deze hof.
3. De bloemen in deze hof.

1. De hovenier van deze hof

De woorden van onze tekst zijn allereerst gesproken door Salomo en zijn Sulamitische. Wat heeft nu die Sulamitische gedaan aan het einde van hoofdstuk 1? Zij heeft de schoonheid van Salomo bezongen: *Zie, gij zijt schoon, mijn Liefste, ja, liefelijk; ook groent onze bedstede*. Toen kwam het antwoord van Salomo zelf. Hij ging aan zijn Sulamitische vriendin verklaren waarom hij voor haar zo schoon was. Hij gebruikt dan de woorden: *Ik ben een roos van Saron, een lelie der dalen*. Maar die woorden, die aanvankelijk gesproken zijn door Salomo en de Sulamitische, worden in veel diepere zin gezongen door Christus en Zijn bruidskerk. Ook de bruid van Christus gaat schoonheid ontdekken op de school van vrije genade, van haar Bruidegom en in haar Bruidegom. Hoe meer ze schoonheid ontdekt in Christus, hoe meer ze de liefde van Christus tot haar, maar ook de wederliefde tot Hem, mag ondervinden. Zodat ze Johannes kan begrijpen, die in een van zijn zendbrieven schreef: *Wij hebben Hem lief, omdat Hij ons eerst heeft liefgehad*.

Dan blijkt dat Christus niet alleen de Liefste is van Zijn bruidskerk, maar dat Hij ook liefelijk is. Dat wil zeggen dat Hij zo liefdevol handelt, zo liefdevol leidt en spreekt. Hij lokt en roept Zijn kerk door Zijn Woord en Geest. Waar Hij Zijn voetstap zet, daar druipt het al van vet. Daar doet Hij het alles ten zegen gedijen. En waar Christus nu komt met Zijn Woord, waar Hij komt met de krachtige werking van de Heilige Geest, daar gebeuren wonderen. Waar gebeurt dat in het bijzonder? Onder de bediening van Zijn Woord, daar waar de gemeente samenkomt, waar het volk vergaderd is. Dat is de kerk des Heeren. Onder vele beelden in de Bijbel wordt die kerk des Heeren aangeduid, en een van die beelden is inderdaad een hof: de hof van de kerk des Heeren.

Nee, die hof is er niet gekomen door mensen. Het is Gods werk, het eenzijdige Godswerk. Die tuin die Hij aan het bereiden is, wordt gemaakt naar Zijn gemaakt bestek. Daarom is het God Zelf Die in deze wereld Zijn kerk heeft geplant. Onder de beeldspraak van een tuin is Hij Zelf de grote Hovenier van die geestelijke bloementuin. Nee, dat kon God niet zomaar doen. Als de kerk des Heeren wordt voorgesteld als een gebouw in de Bijbel, dan weten we allemaal dat er een fundament gelegd moest worden om dat gebouw te laten verrijzen. En als we dat andere beeld vanmorgen in het bijzonder overdenken, dat de Heere bezig is om een geestelijke bloementuin aan te leggen als de grote Hovenier, dan is daar eerst een grond, een vruchtbare grond, voor nodig, willen daar die geestelijke planten en bloemen kunnen groeien en bloeien.

Die grond heeft de Hovenier Zelf gelegd. Het is Christus Die in onze tekst gaat uitleggen hoe die grond van die geestelijke bloementuin is gelegd. Want Christus gaat Zichzelf verklaren in onze tekst. Hij gaat onder beeldspraak duidelijk maken hoe het mogelijk is dat die grote hemelse Hovenier hier op aarde die geestelijke tuin kon aanleggen. Hoe gaat Christus dat in onze tekst verklaren? Hij gaat Zichzelf vergelijken met twee uitnemend schone bloemen: een roos en een lelie. Als we een ogenblik deze morgen bij deze twee bloemen stilstaan, dan zullen we bemerken dat deze bloemen geschikt zijn om iets van de schoonheid van de Heere Jezus te mogen bespeuren. Maar we zullen ook tegelijkertijd zien hoe het mogelijk is dat doornen en distelen – want zo zijn wij door onze zonden geworden – weer gemaakt kunnen worden tot een lelie onder de doornen.

Allereerst de eerste bloem, jongens en meisjes. Het eerste wat de Heere Jezus zegt: *Ik ben een roos van Saron*. Zoals een leeuw de koning onder de dieren is, zo las ik ergens, is de roos de koningin onder de bloemen. Dan gaat de Heere Jezus Zichzelf vergelijken met een roos. Eigenlijk staat het in de grondtekst bepaald en zegt Hij letterlijk: Ik ben dé Roos, de Roos bij uitnemendheid. Hiermee openbaart Christus Zich, zoals we gezongen hebben aan het begin van deze dienst, als de Schoonste onder de mensenkinderen. Wat wordt de Heere Jezus Christus voor Zijn duurgekochte kerk uitnemend schoon? Nog schoner, nog mooier dan de mooiste roos hier op aarde geweest is, is Christus, Die zegt: *Ik ben de roos van Saron*.

Waarin schittert dan Zijn schoonheid? De bekende oudvader Abraham Hellenbroek heeft een prachtige verklaring van Hooglied geschreven. Als hij de eigenschappen van een roos gaat noemen, komt hij daarmee bij Christus uit. Ik kan ze vanmorgen allemaal niet noemen, maar ik wil er één onderstrepen. Hij zegt: het is Zijn bloedroodheid. Hoewel rozen in verschillende kleuren kunnen voorkomen, komen de meeste als een rode roos uit de grond. Wat kan een roos met zo'n diep prachtige rode kleur schoon van aangezicht zijn? Wat kan het een aantrekkelijke bloem zijn als die helemaal opengegaan is en dat rode fluweel op je afkomt? Het is een schoonheid om naar te kijken. Maar zo is het nog veel meer met Christus, voor diegenen die ogen des geloofs krijgen om buiten zichzelf op Hem te mogen zien.

Want ik hoef het u toch niet te vertellen dat juist die dieprode kleur van die roos ons brengt bij het bloed van Christus. Even verder in het boek Hooglied horen wij die bruid ook zingen: *Mijn liefste is rood*. Ja, die rode kleur is dat dierbare bloed. Wat maakt dat bloed van Christus Christus uitnemend schoon voor een doodschuldige zondaar die niet meer weet hoe hij van zijn zonde verlost moet worden? Wat heeft Christus met dat bloed een verse grond gelegd, waar Zijn kinderen mogen geplant worden en mogen groeien en bloeien als plantjes en bloemen. O, dat bloed dat herinnert aan Zijn bittere lijden en sterven. De eerste druppels bloed vloeiden al toen Hij nog maar heel klein was en ook wilde buigen onder de eisen van God in het Oude Testament, toen Hij als jongetje besneden werd, waar de doop in de plaats voor gekomen is. Maar het meeste bloed vloeide in Gethsemane, toen Hij bij Pilatus was, toen Hij hing aan het kruis. Wat een bloed heeft deze Bloedbruidegom gegeven voor Zijn kerk! Wat een bloed vloeide niet uit deze Roos bij uitnemendheid!

Daar aan het kruis van Golgotha hing de Borg, Die kon zeggen: Ik ben de Roos, de bloedrode Roos van Saron. Zo is Hij gehoorzaam geweest aan de heilige eisen van Zijn Vader en betaalde Hij de schuld voor Zijn kerk, voor Zijn bruidskerk. Met dat bloed stilde Hij de toorn van God en legde Hij het fundament voor Zijn kerk. Hij werd die verse grond waarin die bloemen en planten worden geplant. Zeg, gemeente, hebt u al dierbaarheid gezien in deze Roos, in deze Roos van Saron? Voor wie wordt Hij zo dierbaar? Voor wie wordt Hij zo beminnelijk? Ja, voor een zondaar die in de schuld staat bij God en die het ook weet, door die ontdekkende genade waarbij de zonde een last wordt, niet te dragen. Die de woordjes uit het doopsformulier wel eens met tranen heeft natgemaakt.

Want dat water, wat vanmorgen weer zo gesprenkeld werd, wijst allereerst de onreinheid van onze ziel aan. Gemeente, wat deed dat nu met u? Was het nu een doopsbediening om eens weer dat mooie mee te maken, die kleine kindertjes met zo'n mooi doopjurkje? En dat was ook mooi. Maar wie heeft hier zitten wenen bij de doopsbediening, van binnen in het hart? Opnieuw die druppels die ook ooit mijn hoofd hebben natgemaakt, waarmee de Heere zei: onrein, onrein. Nee, dan is de doop in de eerste plaats geen feest. Dan moet ons dat diep verootmoedigen. Mag ik het nog eens voorlezen uit het doopsformulier? *Opdat wij vermaand worden een mishagen aan onszelf te hebben, ons voor God te verootmoedigen, en onze reinigmaking en zaligheid buiten onszelf te zoeken*.

Ken je dat? Voor het eerst, steeds weer opnieuw. Want datzelfde water, wat de onreinheid van onze ziel blijft aanwijzen, wijst ook naar dat dierbare bloed van die Roos van Saron. Die enkele druppeltjes bloed prediken: er is een fontein geopend tegen de zonde, tegen de onreinheden. Gods kinderen hebben steeds meer en steeds weer dat bloed van die Roos van Saron nodig. Steeds rijker wordt Hij, de Roos van Saron, die lieve Bloedbruidegom. Daar hebt u het eerste beeld: *Ik ben de roos van Saron*.

Dan die tweede bloem: *Ik ben een lelie der dalen*. Ook deze schitterende bloem kwam veel in Israël voor. Hier wordt met name de meest voorkomende lelie bedoeld, een prachtige witte lelie met zo'n heldere, blanke, witte kleur. Als de Heere Jezus nu vanmorgen zegt: *Ik ben een lelie der dalen*, dan openbaart Hij daarin Zijn volkomen heiligheid, Zijn zondeloosheid. O, Hij had nooit één zonde gekend noch gedaan. Hij kon een vraag stellen aan Zijn hoorders: *Wie overtuigt Mij van ene zonde?* En niemand kon Hem daar ooit antwoord op geven, want Hij kende geen zonde. Hij was met recht het Heilige Kind Jezus. Hoe is Hij niet openbaar gekomen in het gehoorzaam zijn aan de heilige wet van Zijn Vader? O, wat kon de Heere Jezus volmaakt zeggen: *Hoe lief heb ik Uw wet; zij is mijn betrachting den gansen dag*. Nooit heeft Hij die wet overtreden. Daarom hoorde Hij die bruid in hoofdstuk 5 ook zingen, in aansluiting hierop op dit getuigenis van Christus Zelf: *Mijn Liefste is niet alleen rood, maar Hij is ook blank*, wit, gelijk een lelie.

Hij was die tweede Adam, Die weer geschapen was in wijsheid, gerechtigheid en heiligheid. Hij was die tweede Adam, Die volmaakt het beeld van Zijn Vader droeg. Daarom wordt Hij een Lelie genoemd. En Hij gaat ervoor zorgen dat verloren mensenkinderen, die het beeld van God zijn kwijtgeraakt, Zijn beeld weer gaan dragen, zodat zij ook lelies gaan worden. Zie daar Christus, Die de grond is, de verse grond van die geestelijke bloementuin: *Ik ben de roos van Saron, Ik ben de lelie der dalen*.

2. De ligging van deze hof

We gaan naar onze tweede gedachte: de ligging van deze hof. Daar waar Christus is, daar is Zijn kerk. Uit het ganse menselijk geslacht vergadert Hij Zijn kerk en is Hij bezig om die geestelijke tuin hier op aarde aan te leggen. Onze tekst zegt ook iets over de ligging van die bloementuin, de plaats waar die kerk des Heeren te vinden is, waar Hij Zelf aanwezig is. Want Hij zegt: *Ik ben de roos van Saron*, en Hij voegt eraan toe: *Ik ben de lelie der dalen*.

Allereerst noemt Hij de naam Saron. Saron is een van de vijf kustvlakten aan de zuidkant van Kanaän. Ze liggen aan de Middellandse Zee. Als je het kaartje van boven naar beneden bekijkt, is de vlakte van Saron de vierde vlakte. Het ligt tussen Caesarea en Joppe. Het is een groot gebied van ongeveer tachtig bij vijftien kilometer. Ten opzichte van andere gebieden in Kanaän ligt het laag. Dat wordt nog eens extra aangegeven bij dat woord lelie: het is een lelie der dalen. Daarmee komen we bij drie kenmerken van deze vlakte, van deze geestelijke tuin: het is toegankelijk, het is vruchtbaar, en het ligt in de laagte. Ik herhaal het nog een keer: die geestelijke tuin is toegankelijk, is vruchtbaar, en ligt in de laagte. Ik wil van deze drie kenmerken iets meer zeggen.

Allereerst is hij toegankelijk. De naam Saron betekent vlakte of vallei. Het is een open ruimte. Hij is toegankelijk. Het is dus mogelijk om een levend lid te kunnen worden van die levende kerk des Heeren. Dat is de eerste prediking die daarvan uitgaat. Moeten we het dan zo opvatten dat die vlakte zo open is dat iedereen zalig zou worden? Wij weten op grond van de Schrift dat dat ook niet zo is. Want er moet wel wat gebeuren om toegang te kunnen krijgen tot die prachtige geestelijke hof. De Heere Jezus heeft het Zelf ook gezegd: *Strijdt om in te gaan door de enge poort*. Er is dus wel een poort waardoor je naar binnen moet. In Hooglied 4 wordt die hof zelfs een besloten hof genoemd, waarbij duidelijk wordt: je komt er niet zomaar in. Dat laat niet weg dat hij wel toegankelijk is en vindbaar is. Maar hoe kom je dan in die geestelijke tuin? Heel eenvoudig: in de weg van de wedergeboorte. Ieder mens die van dood levend gemaakt wordt en wederom geboren wordt, die krijgt een plaatsje in die geestelijke tuin. Want hij is toegankelijk, je kunt er komen.

Het tweede kenmerk is dat die vallei van Saron in de laagte ligt. Nee, de kerk ligt niet heel hoog, alsof je er nooit bij zou kunnen komen. Het komt wel uit de hoogte, het komt uit de hoogste hemelen, het komt voort uit het welbehagen van God. Maar de Heere heeft Zijn kerk geplant in de

laagte, in de diepte van een verloren wereld. Als er Eén is geweest Die dat vol heeft doorleefd, is het Christus wel, Die de hemelse heerlijkheid verlaten heeft om hier in die laagte terecht te komen. Hij is onder de doornen gekomen. Hij is onder de vijandschap van de wereld gekomen. Alle zonden en ongerechtigheden van Gods kerk werden op Hem gelegd. Letterlijk en figuurlijk heeft Hij ervaren om als die grote witte Lelie in de dalen onder de doornen te zijn. Hij heeft zelfs in die dalen onder de doornen een doornenkroon moeten dragen, waarvan de scherpe doornen in Zijn gezegend hoofd werden geperst.

Hellenbroek zegt: daar vertoont Hij Zich als een Lelie in Zijn kerk, eerst in de dalen van het bergachtige Kanaän, maar daarna ook in de dalen en de vlakten van de aarde onder de heidenen. Ja, die grote Lelie der dalen wilde zelfs met Zijn Woord komen in de lage landen waar wij geboren en getogen zijn. Kijk, en die lage plaats, in de diepte, die gaan mensen ervaren die wederom geboren worden. Want dan ontdekken ze in welke diepe verlorenheid, diepte en laagte zij gekomen zijn. Dan ondervinden ze een diepe verlorenheid vanwege hun zonde en schuld voor God. Het is dat ze uit die diepte van ellende, uit de laagte van hun ellende, gaan roepen tot God.

Weet je wat dan zo'n troost wordt voor zo'n arme zondaar daar in de diepte, die het zelf niet meer op kan lossen, die denkt dat hij verloren moet gaan vanwege zijn zonde en schuld, maar die toch niet kan nalaten te roepen tot de Heere om genade? Weet je wat voor zulke mensen in de diepte zo'n wonder wordt? Want alzo zegt de Hoge en de Verhevene, Die in de eeuwigheid woont en Wiens Naam heilig is: *Ik woon in de hoogte en in het heilige, jazeker, maar ook bij dien, daar in de diepte, in de laagte, die van een verbrijzelde en nederige geest is, opdat Ik levend make den geest der nederigen, opdat Ik levend make het hart der verbrezelden*.

Kijk, en daarom zijn diegenen die een plaatsje mogen krijgen in die geestelijke tuin ootmoedige mensen. Zo worden ze gemaakt. Zij liggen in de dalen, maar juist daar, in de diepte, gaat die Roos van Saron schitteren. Juist in de diepte is de Lelie der dalen, Die het verlorene zoekt, Die zo laag afdaalt om naar zo'n arme zondaar daar in de diepte te komen, om hem te maken tot een lelie. Juist daar in die dalen wordt Christus dierbaar als de schuldovernemende en betalende Borg. Daar leert de kerk zingen, voor het eerst en steeds weer opnieuw, als zij door het dal der moerbeziënbomen doorgaan – het zijn die dalen van zorgen, moeiten, zonden, ellenden enzovoort - *stellen zij Hem tot een fontein; ook zal de regen hen gans rijkelijk overdekken*.

Dan was er nog een derde aspect: het was toegankelijk, het lag in de laagte, en het was vruchtbaar. Want rondom die vlakte van Saron, gemeente, daar was het inderdaad vruchtbaar. Daar lagen vruchtbare moerassen, daar was een overvloed van water. Het deed Jesaja zeggen: *De woestijn en de dorre plaatsen zullen hierover vrolijk zijn, en de wildernis zal zich verheugen en bloeien als een roos. Zij zal lustig bloeien en zal zich verheugen, ja, met verheuging en juichen; en de heerlijkheid van Libanon is haar gegeven* - en dan komt het - *en het sieraad van de Karmel en Saron*.

O, wat is die tuin zonder de Heilige Geest en de werking van de Heilige Geest? Wat is een kind van God zonder de bediening van de Heilige Geest, Die het uit Christus neemt en in het zondaarshart toepast? Dan blijven ze een onvruchtbare in zichzelf. Dan dreigen ze uit te drogen. Dan zal de satan komen en er alles aan doen om die tuin te laten verdrogen, te laten verdorren, zodat er niets, niets meer groeien kan. En toch, wat de duivel ook probeert, het zal hem niet lukken, want wie wederom geboren is, is geplant in vette grond. De Heilige Geest maakt het steeds weer waar, ook al kunnen er dorretijden in het geestelijke leven ontstaan: *Want Ik zal water gieten op het dorstige, en stromen op het droge*.

O, wat is die tuin een kostbare tuin! Wat een heerlijke ligging van die geestelijke bloementuin! Hebt u die geestelijke bloementuin ook al gevonden? Kijk, door Gods voorzienigheid en bijzondere bemoeienissen zijn wij, verreweg de meesten van ons, binnen de grenzen van het verbond geboren. Verreweg de meesten van ons dragen ook het teken van Gods genadeverbond. We belijden nog steeds op grond van de Schrift met Zondag 27 dat jonge kinderen gedoopt moeten worden, omdat zij als de volwassenen in het verbond Gods en Zijn gemeente begrepen zijn. Maar daarmee zijn we nog niet automatisch een geestelijke bloem in die tuin. De heilige doop wijst wel de weg aan waarin we dat kunnen worden: dat wij van nieuws geboren worden, dat belooft Hij in de heilige doop. Dat is noodzakelijk, want we gaan het zo dadelijk in onze laatste gedachte ook nog wel horen: in die geestelijke bloementuin, zolang hij hier op aarde is, zijn ook doornen te vinden, die zelfs de naam dochters dragen.

Daarom is het wel een hele onderzoekende vraag vanmorgen: wie ben ik in die tuin des Heeren? Ben ik daar inderdaad een wedergeborene? Mag ik iets kennen van Gods genade in mijn leven, van de werkingen van Zijn Heilige Geest? Of ben ik nog geestelijk dood, een doorn dus? O, als je nu nog moet zeggen: ik ben een doorn, mag ik je dan eens wat vragen? Ga dan straks eens op je knieën thuis. Zoek eens een eenzame plek op en sla je Jesaja 55 eens open. Leg je zondige vinger eens bij dat laatste woord van het hoofdstuk: *Voor een doorn zal een dennenboom opgaan, en voor een distel zal een mirtenboom opgaan; en het zal den HEERE wezen tot een naam, tot een eeuwig teken, dat niet uitgeroeid zal worden*.

Wat een wonder dat God van doornen – en ik zeg het zoals Gods Woord het zegt – die niets anders verdiend hebben dan de hel, dat Hij van zulke doornen en van zulke distelen, die niets anders verdiend hebben dan de vloek, nog een dennenboom wil maken, een mirtenboom, geplant in de verse grond van Christus' bloed. Wat een wonder als we zo een bloem mogen zijn, al was het het kleinste bloemetje, al was het een mirte in de diepte, of zoals onze tekst zegt: als een lelie der dalen.

3. De bloemen in deze hof

Dat brengt ons bij onze laatste gedachte: de bloemen in deze hof. Wanneer Christus Zichzelf geopenbaard heeft in onze tekst als de Roos van Saron en de Lelie der dalen, gaat Hij ook nog iets over Zijn bruidskerk zeggen. Hij zegt: Mijn bruidskerk is als een lelie. Het kan ook niet anders, gemeente. Nee, dat zijn ze niet in zichzelf. Dat zijn ze als een doorn en een distel. En daar komen ze wel achter. Maar nu worden ze als een lelie gemaakt. Waarom? Omdat Hij een Lelie is. Dat brengt ons eigenlijk bij het diepe geheim van het geestelijke leven. Dat brengt ons bij die grote verborgenheid hoe een zondaar zalig wordt. Want waar komt het op aan? Dat wij wedergeboren worden, maar dat we in die weg gelijkvormig worden gemaakt aan Christus.

Christus zegt: *Ik ben de lelie der dalen*. En nu ga Ik ervoor zorgen dat allen die zalig worden, als lelies worden. Jawel, lelies onder de doornen, zolang ze hier op aarde zijn. Waar komt het dan op aan, gemeente? Dat er een band komt tussen Christus en de zondaar die zalig wordt. Dat vinden we zo heerlijk verklaard in dat woordje 'vriendin', wat in onze tekst te vinden is. Ja, wie is dat? Als ik even naar de letterlijke uitleg van Hooglied kijk, dan is dat de Sulamitische geweest, die Salomo tot zijn bruid heeft aangenomen. Wie was dat meisje eigenlijk? Nou, daar is niet zoveel goeds van te zeggen. In hoofdstuk 1 zegt ze het al zelf: *Ik ben zwart*. Even later verklaart ze hoe dat komt: *Ik heb altijd op het land gewerkt, onder de brandende zon. Ik ben zwart, omdat de zon mij beschenen heeft*. Ik moest dagelijks zo hard werken om in mijn levensonderhoud te kunnen voorzien, om in leven te blijven. Werken om in leven te blijven houd je nooit vol. Dat betekent de dood, geestelijk ook. Maar zalig de mens die uitgewerkt raakt en helemaal afhankelijk wordt van een ander.

Zo werd de Sulamitische totaal afhankelijk van die rijke koning Salomo. En zo is het nu geestelijk ook. Want de Heere zoekt het verlorene, dat zwarte, dat vuile, dat vieze, dat goddeloze, dat vijandige. Dat wil Hij maken tot Zijn bruid. Onbegrijpelijk wonder. Het wordt een steeds groter wonder voor de kerk des Heeren. Ze zouden het verdiend hebben dat ze zich dood hadden gewerkt, omdat ze gezondigd hebben. Maar God, Die rijk is in barmhartigheid, door Zijn grote liefde waarmee Hij Zijn kerk heeft liefgehad, ook toen ze dood waren in de zonden en misdaden, *heeft ons levend gemaakt met Christus. Uit genade zijt gij zalig geworden*.

Door dat zaad van de wedergeboorte, door dat Woord, begon dat geestelijke leven zo klein hier van binnen. Toen kwam er leven. Toen werden ze een lelie der dalen in de bloemenhof van Hem, vanwege die band met Christus, al ligt dat in het begin van het geestelijke leven nog zo verborgen en in nevelen gehuld. De vruchten komen openbaar, vruchten uit Christus. Dan kom ik weer even bij het woord 'vriendin'. Dat betekent vanuit het Hebreeuws: zich verenigen met. Dus dat woordje 'vriendin' is een heel diep woord. Dat het geheim openbaart van Gods kinderen. Ze zijn de vriendinnen van de Heere Jezus geworden.

Weet je wanneer dat begonnen is, kind van God in ons midden? In de eeuwigheid, toen je er nog niet was. Want toen heeft de Heere Jezus aan Zijn Vader beloofd: Ik ga Mijn kerk gelijkvormig maken. Ik word een Lelie der dalen, om ze een lelie te maken. En Hij is gekomen. Hij heeft Zijn bloed gegeven om met dat bloed Zijn vriendin tot Zijn eigendom te kopen, om met Zijn vriendin door dat bloed verenigd te worden. Door de Heilige Geest laat Hij ook die vriendinnen weten dat ze met Hem verbonden zijn. Als de Geest in de ziel dat ware, zaligmakende geloof gaat werken en versterken, waardoor ze het weten mogen: ik ben niet meer van mijzelf. Ik ben gekocht door het bloed van Christus. Ik ben Zijn eigendom geworden. Ja, dan wordt Hij de Roos van Saron.

Dan kom ik nog even bij een andere betekenis van dat woord. Het betekent inderdaad vlak zijn, maar je mag het ook vertalen met rechtvaardig zijn. Christus is de Roos van al die mensen die door Zijn bloed rechtvaardig worden. De Heere rijdt door vlakke velden, gemeente. En dat gaat de bruidskerk leren. Alles wat tussen God en hun ziel in ligt, wordt weggenomen. Hij gaat ze gelijkvormig maken aan Zichzelf. Hij is de Lelie, en Zijn kerk wordt een lelie. Wat is het een wonder dat die kerk het stapje voor stapje gaat leren: het is niets uit mij, het is alles uit Hem.

Weet je wanneer ze dat in het bijzonder nodig hebben? Als ze er zo pijnlijk achter komen dat ze hier op aarde weliswaar door genade een lelie geworden zijn, maar een lelie onder de doornen. Daar gaan we vanmorgen mee afsluiten. In vers 2 wordt er een parallel getrokken: *Gelijk een lelie onder de doornen, alzo is mijn vriendin onder de dochteren*. Dus aan de ene kant staan de lelie en de vriendin, dat is een en dezelfde. En aan de andere kant staan de doornen en de dochteren, dat zijn ook een en dezelfde groep. Maar wie worden er dan met die doornen bedoeld, met die dochteren bedoeld? Zijn dat ook die dochteren die we op een andere plaats tegenkomen als de dochteren van Jeruzalem? Nee, absoluut niet.

Het woord 'dochteren' hier, en ook op andere plaatsen zonder verdere aanduiding, daar wordt in de Bijbel een groep mensen mee bedoeld, een gemeenschap van mensen waaronder je je kunt bevinden. Zo gaat Gods kerk zich als een lelie ervaren onder de doornen, onder de dochteren. Dat kan zijn in de wereld, waar je vijandschap van mensen kunt ervaren. Maar helaas kan dat ook in de kerk. Want dan kun je misschien aan de buitenkant de gedaante hebben van een dochter, misschien wel van een dochter van Jeruzalem, maar van binnen een doorn zijn. Het is met name die categorie die hier bedoeld wordt.

James Durham, die schrijft in zijn verklaring: het gaat om de verdorven mensen in de kerk. Dat is wat? Wel in de kerk, maar niet van de Kerk met een hoofdletter. Hij noemt ze de onvriendelijke

dochters, dochters die kunnen steken als een doorn, niet in de wereld, maar in de kerk. Onze kanttekeningen wijzen er ook op: het zijn de stekelige boosheden tegen Gods kinderen. Ja, het is al heel erg als je dat in de wereld moet ondervinden, maar het is wel heel erg als je dat in de gemeenschap van de kerk ervaart, in die geestelijke bloementuin. Dat er dochters zijn die zich misschien voordoen als kinderen van God, maar in feite zijn ze doornen die bij tijden steken. Dan kan een kind van God een belediging krijgen. Dan kan een kind van God onrecht behandeld worden. Dan kunnen ze van die steken onder water krijgen. Dat kunnen verdachtmakingen pijn doen. Wat een smaad en laster kan er zelfs binnen de gemeente Gods zijn. En als een kind van God er last van heeft, dan voelt ze zich bij tijden een lelie onder de doornen.

Toch, als er nu vanmorgen van die kinderen Gods zijn die dat ervaren hebben of misschien nu wel ervaren, mag ik iets vertellen. Je gaat geen vreemde weg, want je Bruidegom heeft het ook ervaren toen Hij op aarde was. Hoort Hem zingen in Psalm 69: *Mijn broederen ben ik vreemd, van elk onteerd*. Wat had de Heere Jezus last van godsdienstige, wettische mensen! Wat heeft Hij naar Zijn menselijke natuur last gehad van huichelaars, die deden alsof ze Hem liefhadden, maar ondertussen hebben ze Hem gestoken. Als dat de weg van Christus was, van de Lelie der dalen, dan moeten Gods kinderen er maar niet raar van opkijken als ze bij tijden een lelie zijn onder de doornen.

Maar heb goede moed, want het blijft niet altijd zo. Want de Bruidegom is ondertussen bezig om Zijn geestelijke bloementuin te voltooien. Straks is hij voltooid, volmaakt, zonder enige distel, zonder enige doorn die ook ooit maar kan steken. Dan zullen al Zijn lelies volmaakt gelijkvormig zijn aan Hem. En blijft er één jubelzang over in de eeuwigheid: *Mijn liefste is rood en blank, Hij draagt de banier boven tienduizend*.

Amen.